

ВИСНОВОК

за результатами проведення
антикорупційної експертизи нормативно-правового акту Київської міської ради

Назва акту	Про затвердження Положення про помічника-консультанта депутата Київської міської ради
Оприлюднення проєкта рішення	02.07.2021
Реєстраційний номер проєкта	2291
Ініціатор (розробник) проєкта	депутат Київської міської ради, голова постійної комісії з питань бюджету та соціально-економічного розвитку Андрій Вітренко
Постійна депутатська комісія, до відання якої віднесено попередній розгляд проєкта	Постійна комісія Київської міської ради з питань регламенту, депутатської етики та запобігання корупції
Висновок та рекомендації	Негативний – Містить корупціогенні фактори

Опис проєкта нормативно-правового акту

Відповідно до пояснювальної записки метою і завданням є реалізація депутатом Київської міської ради своїх прав та повноважень через вдосконалення інституту помічника-консультанта Київської міської ради, а також покращення внутрішньої організації діяльності Київської міської ради. Відтак з метою врегулювання питань умов діяльності помічників-консультантів депутатів міської ради пропонується до затвердження Положення про помічника-консультанта депутата Київської міської ради (далі за текстом - Положення). Також проєктом рішення пропонується визнати рішення Київської міської ради від 13.07.2006 №28/29 таким, що втратило чинність.

Корупціогенні фактори

1. Юридична колізія

1.1. Відповідно до підпункту 3.3 пункту 3 Положення встановлюється, що *помічник-консультант під час реалізації своїх прав та виконання обов'язків має право, зокрема, на матеріальну та інші види винагороди, відповідно до рішень ради та можливостей місцевого бюджету.*

З аналізу Положення також неможливо встановити дійсний зміст і обсяг такої “матеріальної та іншої винагороди”.

При цьому, в пункті 4 пояснювальної записки до проєкта рішення зазначено, що реалізація проєкта рішення не потребує фінансування.

Слід зазначити, що в тексті Положення відсутні норми, які би вказували, що помічники-консультанти депутатів міської ради здійснюють свої повноваження на безоплатній основі.

Проте, частиною 1 статті 29-1 Закону України “Про статус депутатів місцевих рад” встановлено, що *депутат місцевої ради може мати до п'яти помічників-консультантів, які працюють на громадських засадах.*

Відтак, зазначені вище норми Положення суперечать вимогам законодавства, утворюють зовнішню колізію правового регулювання, та потенційно здатні створити умови для вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень.

У зв'язку з викладеним вище рекомендується привести норми Положення до вимог профільного закону, який регулює питання правового статусу та діяльності депутата міської ради.

1.2. Вимогами підпункту 1.1 пункту 1 Положення встановлені критерії, яким має відповідати кандидат на помічника-консультанта депутата місцевої ради. Зокрема, *помічником-консультантом депутата Київської міської ради може бути лише громадянин України, який має середню освіту, вільно володіє державною мовою та дав добровільну згоду бути помічником, виконувати чинне законодавство, рішення ради, в тому числі дане положення. Не може бути помічником-консультантом депутата ради особа, яка визнана судом недієздатною.*

При цьому підпунктом 2.2 пункту 2 Положення встановлено, що *до подання додаються дві фотографії та заява кандидата на посаду помічника-консультанта депутата ради із зазначенням громадянства, освіти, інформації про судимість, засобів зв'язку, а саме телефони, електронна пошта, адреса для листування. За бажанням особа, яка зараховується на посаду помічника, може вказати додаткові відомості про себе та засоби зв'язку.*

Підпунктом 2.4 пункту 2 Положення також врегульовуються питання припинення повноважень помічника-консультанта депутата міської ради, зокрема, однією з таких підстав припинення його повноважень є *з'ясування інформації про неправдиві відомості, вказані помічником-консультантом у заяві відповідно до п.2.2, окрім технічних описок, які підлягають негайному виправленню.*

Виходячи з аналізу вказаних вище норм Положення вбачається існування внутрішньої колізії проекту нормативно-правового акта, враховуючи наступне.

Так, вимогами до кандидата на помічника-консультанта не передбачається обов'язку надання інформації про судимість (підпункт 1.1 пункту 1), проте в заяві цей обов'язок не виправдано встановлений (підпункт 2.2 пункту 2), хоча останній не є обов'язковим, виходячи з його відсутності в переліку загальних вимог, що зазначені в підпункті 1.1 пункту 1 Положення.

Разом з тим, обов'язковий кваліфікаційний критерій до помічника-консультанта в частині вільного володіння українською мовою (підпункт 1.1 пункту 1) у випадку надання недостовірної інформації щодо нього не стане підставою для припинення повноважень такого помічника-консультанта, оскільки в заяві не зазначається інформація про вільне володіння державною мовою.

Така ситуація потенційно може призвести до створення умов щодо вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень.

Відтак, рекомендується усунути внутрішню колізію зазначених вище правових норм шляхом приведення у відповідність підпункту 1.1 пункту 1 та підпунктів 2.2, 2.4 пункту 2 Положення.

1.3. Підпунктом 3 пункту 1 Положення пропонується врегулювати питання повноважень помічника-консультанта депутата міської ради.

Зокрема, передбачається, що окрім безпосередньо визначених законом прав та повноважень, помічник-консультант депутата на території ради має право:

- входити і перебувати в усіх приміщеннях та спорудах, що використовуються в роботі органів місцевого самоврядування, комунальних підприємств, установ та організацій;

- одержувати на електронну пошту копію матеріалів, які готуються, надсилають, розсилаються депутатам, а також інформацію щодо графіків роботи ради, комісій, виконавчих, інших органів ради та про всі зміни, які відбуваються в графіку (день, час засідання, приміщення, список учасників та запрошених, перелік питань тощо);

- збирати та одержувати офіційні, робочі та службові матеріали, які підготувала рада, комунальні підприємства, бюджетні установи та організації;

- здійснювати позачерговий прийом посадових та службових осіб органів місцевого самоврядування, комунальних підприємств, установ та організацій в справах свого депутата ради;

- безперешкодно знайомитися з текстами стенограм, протоколів засідань ради, комісій, виконавчих та інших органів ради, у тому числі до опублікування (під час підготовки, редагування, уточнення);

- користуватися інтернет-зв'язком, факсом, комп'ютерною, копіювально-розмножувальною та обчислювальною технікою ради, для розсилання, виготовлення та копіювання документів, необхідних депутату ради для здійснення його депутатських повноважень в органах місцевого самоврядування, комунальних підприємствах, комунальних, бюджетних установах та організаціях;

- вільно ознайомлюватися з інформаційними, довідковими та іншими документами, робити з них виписки, копії в органах місцевого самоврядування, комунальних підприємствах, комунальних, бюджетних установах та організаціях;

- вільно отримувати завірені офіційною печаткою копії рішень ради та органів ради, інші документи в органах місцевого самоврядування, комунальних підприємствах, комунальних, бюджетних установах та організаціях;

- бути учасником засідань, з правом подання пропозицій до порядку денного, а також поправок, зауважень та пропозицій в документи, що розглядаються в органах місцевого самоврядування, комунальних підприємствах, комунальних, бюджетних установах та організаціях;

- в друкованій та електронній формах отримувати кореспонденцію, документи, проекти рішень, пояснювальні записки та всі інші види офіційних та процесуальних документів на ім'я депутата.

Пунктом 3.2 Положення додатково пропонується встановити під час проведення засідань ради, комісій, виконавчих та інших органів ради, наступні права помічника-консультанта:

- користуватися спеціально відведеними сидячими місцями для помічників депутатів ради (але не більше ніж для одного помічника — консультанта від одного депутата);

- вносити пропозиції узгоджені депутатом до питань порядку денного, проектів рішень, документів, що розглядаються, а також оголошувати підготовлені депутатом пропозиції, правки, заяви, звернення;

- гарантованого виступу з метою оголошення позиції депутата у випадку його відсутності на засіданні;

- подання довідок, поширення інформаційних та інших матеріалів для учасників засідання;

- подавати у письмовій формі підготовлені депутатами проекти, пропозиції, звернення, заяви та інші документи до місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності;

- вносити пропозиції, щодо висновків та рекомендацій, а також відповідей на вже направлені та розглянуті висновки та рекомендації,

- гарантованого запитання до доповідача, але не більше одного, з одного питання порядку денного.

Однак, нормою частини 5 статті 29-1 Закону України “Про статус депутатів місцевих рад” передбачено наступні права помічника-консультанта депутата місцевої ради:

- входити і перебувати у приміщеннях відповідної місцевої ради за пред'явленням посвідчення помічника-консультанта, дотримуючись встановленого порядку;

- одержувати надіслану на ім'я депутата місцевої ради поштовою й телеграфну кореспонденцію, відправляти її за дорученням депутата місцевої ради;

- за дорученням депутата місцевої ради брати участь в організації вивчення громадської думки, потреб територіальної громади, інформувати про них депутата відповідної місцевої ради та вносити пропозиції щодо шляхів їх вирішення;

- за письмовим зверненням депутата місцевої ради та за згодою посадових осіб органів місцевого самоврядування користуватися копіювально-розмножувальною та обчислювальною технікою.

З аналізу цієї правової норми (встановлення закритого переліку пунктів, непередбачення будь-якою іншою правовою нормою можливості розширення таких прав) вбачається, що такі права помічника-консультанта, зазначені в профільному нормативно-правовому акті, є вичерпними та розширеному тлумаченню не підлягають.

Слід також зазначити, що деякі права помічника-депутата, які передбачені підпунктом 3 пункту 1 Положення є фактично ідентичними за змістом з правами помічника-консультанта народного депутата України, які закріплені у статті 2.1 Положення про помічника-консультанта народного депутата України, яке затверджене постановою Верховної Ради України від 13 жовтня 1995 року № 379/95-ВР.

Проте, застосовувати вказане вище Положення, що регулює питання діяльності помічника-консультанта народного депутата України, до повноважень помічника консультанта депутата міської ради за аналогією є неможливим попри певну їх схожість, виходячи з наступного.

Так, правовий статус помічника-консультанта народного депутата України та помічника-консультанта депутата міської ради фактично впливає з правового статусу самих депутатів, відповідно.

Основним завданням народного депутата України є законотворча діяльність, а депутата міської ради - вирішення питань місцевого значення на підставі чинних нормативно-правових актів; повноваження народного депутата України поширюються на всю територію України, а повноваження депутата міської ради - лише на територію адміністративно-територіальної одиниці, в межах якої створено міську раду.

Відповідно, помічники-консультанти народних депутатів України та помічники-консультанти депутатів міських рад здійснюють фактично одну і ту ж функцію - організаційне, консультативне та інше забезпечення діяльності депутатів, проте також з певними відмінностями:

- перші забезпечують діяльність на всій території України, другі ж - на конкретно визначеній та обмеженій межами міста;

- перші здійснюють таку діяльність на професійній (повинна мати вищу освіту) та платній основі, другі ж здійснюють її на громадських засадах (безоплатно) та за наявності лише рівня середньої освіти.

Отже, аналогія правового регулювання діяльності помічника-консультанта народного депутата України та помічника-консультанта депутата міської ради недоцільна та недопустима через різний характер і зміст суспільних відносин, які покладені в основу їх правового регулювання.

Окрім того, встановлення в Положенні додаткових повноважень помічника-консультанта депутата міської ради також суперечить і нормі частини 3 статті 29-1 Закону України “Про статус депутатів місцевих рад”, якою встановлено, що Положенням про помічника-консультанта депутата місцевої ради регулюються лише умови діяльності та їх кількість, однак не правовий статус, складовою якого є права і обов'язки.

Відтак, із системного аналізу вказаних вище правових норм та запропонованих норм Положення чітко вбачається наявність зовнішньої колізії, за потенційно здатна призвести до вчинення корупційних та інших пов'язаних з корупцією правопорушень.

У зв'язку з цим, рекомендується привести норми Положення у відповідність до вимог нормативно-правового акта вищої юридичної сили шляхом виключення із переліку прав помічника-консультанта депутата міської ради, які суперечать закону та не властиві специфіці діяльності депутата місцевої ради.

2. Дублювання повноважень

Об'єм та перелік прав депутатів міської ради унормовано статтею 19 Закону України “Про статус депутатів місцевих рад”.

Зокрема, депутат міської ради має право:

- *вносити пропозиції і зауваження до порядку денного засідань ради та її органів, порядку розгляду обговорюваних питань та їх суті;*
- *вносити на розгляд ради та її органів пропозиції з питань, пов'язаних з його депутатською діяльністю;*
- *виступати з обґрунтуванням своїх пропозицій та з мотивів голосування, давати довідки;*
- *ознайомлюватися з текстами виступів у стенограмах чи протоколах засідань ради та її органів до їх опублікування;*
- *проводити прийом громадян (стаття 12 Закону України “Про статус депутатів місцевих рад”).*

Вивченням об'єму та права помічника-консультанта депутата міської ради, які передбачені підпунктом 3 пункту 1 Положення, встановлено фактичне дублювання (підміна) повноважень такого депутата повноваженнями його помічника-консультанта, що потенційно може створити умови для вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень.

Більше того, таке дублювання повноважень свідчить про наділення суб'єкта (помічника-консультанта) правами, які властиві лише суб'єктові, що є представником інтересів територіальної громади та був обраний шляхом прямих, вільних та демократичних виборів.

Таке дублювання повноважень прямо порушує вимоги статті 19 Основного Закону України, якою встановлено, що *органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.*

3. Прогалина

3.1. Підпунктом 2.4 пункту 1 Положення передбачається, що повноваження помічника-консультанта припиняються у зв'язку з:

- особистою заявою про складення повноважень;
- за письмовим поданням депутата, який направив подання відповідно до п. 2.1;
- припинення повноважень депутата ради, який направив подання відповідно до п. 2.1;
- припинення громадянства помічником-консультантом України;
- з'ясуванням інформації про неправдиві відомості, вказані помічником-консультантом у заяві відповідно до п.2.2, окрім технічних описок, які підлягають негайному виправленню;
- визнання недієздатним помічника-консультанта;
- вчиненням аморального вчинку, якщо за відповідне рішення про припинення повноваження помічника-консультанта проголосувало 2/3 депутатів від складу ради;
- смерті помічника-консультанта;
- набранням щодо нього законної сили обвинувальним вироком суду або вчинення корупційного правопорушення.

Попри наявність достатньо великої кількості правових підстав для припинення повноважень помічника-консультанта депутата міської ради, жодна норма Положення не встановлює суб'єкта, до повноважень якого вони відносяться, процедуру такого припинення повноважень, правових форм здійснення.

Відтак, відсутність процедури припинення повноважень помічника-консультанта за певних умов потенційно може призвести до вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень.

4. Нечітке визначення завдань, форм та відповідальності владного суб'єкта

4.1. Підпунктом 3.3.4 пункту 3.2 проекту Положення пропонується встановити, що помічник-консультант під час реалізації своїх прав та виконання обов'язків має право на матеріально-технічне забезпечення та допомогу (зв'язок, транспорт, приміщення, меблі, канцелярське приладдя тощо) органів місцевого самоврядування в здійсненні депутатами та помічниками-консультантами діяльності, що сприяє високому рівню реалізації повноважень місцевого самоврядування.

Одночасно, таке право помічників-консультантів не кореспондується з обов'язками органів місцевого самоврядування, не прописано в положеннях про них, а порядок надання такого матеріально-технічного забезпечення та допомоги не визначено.

Крім того, в пункті 4 пояснювальної записки до проекту рішення визначено, що реалізація проекту рішення не потребує фінансування.

Рекомендуємо виключити цей пункт або унормувати порядок надання такого матеріально-технічного забезпечення, його межі та обсяги, визначивши виключний перелік дій, які органи місцевого самоврядування мають вчиняти на забезпечення такого права (без зазначення «тощо»), чітко зазначити обов'язків органів місцевого самоврядування та передбачити фінансування для таких витрат.

4.2. Пунктом 2.2 проекту Положення встановлено, що облік помічників-консультантів веде відповідальний працівник ради.

Положенням не встановлено, хто визначає такого працівника та в якому структурному положенні/виконавчому органі він працює.

Рекомендуємо визначити в Положенні, хто призначає відповідального за ведення обліку за здійснює контроль за таким обліком.

4.3. Пунктом 4.5 проєкту Положення визначено, що *протягом місяця з дня оприлюднення даного положення помічник-консультант депутата проходить навчання, яке організовується радою.*

Одночасно, не визначено відповідний виконавчий орган або посадову особу, яка організовує таке навчання, джерел фінансування такого навчання. Рекомендуємо або видалити цей пункт, або зазначені в цьому абзаці питання.

5. Надмірні дискреційні повноваження

Підпунктом 1 пункту 1 Положення передбачається, що *помічником-консультантом депутата Київської міської ради може бути лише громадянин України, який має середню освіту, вільно володіє державною мовою та дав добровільну згоду бути помічником, виконувати чинне законодавство, рішення ради, в тому числі дане положення. Не може бути помічником-консультантом депутата ради особа, яка визнана судом недієздатною.*

Відтак, обов'язковими умови для кандидата на помічника-консультанта є володіння державною мовою.

При цьому, відповідно до підпункту 1.2 пункту 1 Положення встановлюється, що *персональний підбір кандидатур на посади помічників-консультантів депутата Київської міської ради, організацію їх роботи та розподіл обов'язків між ними здійснює особисто депутат Київської міської ради, який несе відповідальність щодо правомірності своїх рішень.*

Із системного аналізу запропонованих норм проєкта нормативно-правового акта вбачається, що депутати міської ради наділяються надмірними (невиправданими) дискреційними повноваженнями щодо оцінювання такого критерію відповідності кандидата встановленим вимогам як вільне володіння державною мовою, виходячи з наступного.

Так, частиною 1 статті 2 Закону України “Про забезпечення функціонування української мови як державної” встановлено, що *закон регулює функціонування і застосування української мови як державної у сферах суспільного життя, визначених цим законом, на всій території України.*

При цьому статтею 9 цього закону унормовано виключний перелік осіб, які зобов'язані володіти державною мовою та застосовувати її під час виконання службових обов'язків. Серед таких осіб є, зокрема, депутати місцевих рад та посадові особи органів місцевого самоврядування.

Нормою частини 3 статті 10 Закону України “Про забезпечення функціонування української мови як державної” визначено, що *для таких осіб рівень володіння державною мовою засвідчується документом про повну загальну середню освіту за умови, що такий документ підтверджує вивчення особою української мови як навчального предмета (дисципліни), або державним сертифікатом про рівень володіння державною мовою, що видається Національною комісією зі стандартів державної мови відповідно до цього Закону.*

Виходячи із системного аналізу наведених вище норм законодавства та Положення впливає висновок про те, що питання підтвердження кандидатом на помічника-консультанта депутата міської ради, відноситься виключно до дискреційних повноважень самого депутата, оскільки він самостійно здійснює добір помічників-консультантів, а за відсутності законодавчо закріпленої процедури підтвердження володіння державною мовою, також самостійно (за відсутності належної процедури і критеріїв) визначає відповідність конкретної особи критерію вільного володіння державною мовою.

Аналогічна неврегульованість, яка призводить до надмірних дискреційних повноважень депутата місцевої ради, наявна і в питанні встановлення юридичного факту недієздатності кандидата на помічника-консультанта депутата міської ради.

Така ситуація щодо дискреційних повноважень депутата місцевої ради потенційно створює умови для вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень.

Відтак, рекомендується доопрацювати норми підпунктів 1.1 та 1.2 Положення шляхом врегулювання питань підтвердження рівня володіння державною мовою або з виключення обов'язкового критерія кандидата на помічника-консультанта щодо вільного володіння державною мовою.

6. Необгрунтоване використання оціночних понять

Згідно з підпунктом 2.4.7 пункту 2.4 проєкту Положення, *повноваження помічника-консультанта припиняються у зв'язку з вчиненням аморального вчинку, якщо за відповідне рішення про припинення повноважень проголосувало 2/3 депутатів від складу ради.*

При цьому, відсутнє визначення аморального вчинку, його ознаки; законодавством також такого поняття не визначено.

Рекомендуємо або виключити цей підпункт, або надати визначення та ознаки поняттю «аморальний вчинок».

7. Інші зауваження

7.1. Підпунктом 5.1 пункту 5 Положення передбачається, що Посадові та інші особи органів державної виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності несуть відповідальність згідно з чинним законодавством України за створення перешкод у роботі помічника-консультанта депутата Київської міської ради, невиконання його законних вимог щодо забезпечення діяльності депутата Київської міської ради, а також недотримання встановлених чинним законодавством України строків надання інформації, надання завідомо неправдивої інформації, виконання законних вимог тощо.

При цьому, жоден нормативно-правовий акт, що регулює питання про встановлення відповідальності в Україні, не містить норм, які встановлюють її саме за порушення прав помічника-консультанта міської ради.

Відтак, ця норма жодним чином не може бути реалізована на практиці та не створює жодних правових наслідків для інших суб'єктів правозастосування, а тому її рекомендується вилучити.

7.2. Підпунктом 5.2 пункту 2 Положення також рекомендується передбачити, що про факти, які виникли і стали підставою для застосування до помічника-консультанта депутата Київської міської ради заходів дисциплінарного стягнення, адміністративного затримання, арешту або притягнення до кримінальної відповідальності, відповідні органи чи посадові особи негайно повідомляють депутата Київської міської ради.

При цьому законодавство України не відносить помічника-консультанта депутата місцевої ради до суб'єктів, відносно яких здійснюється особлива процедура затримання, арешту, притягнення до відповідальності, а відтак, ніхто не зобов'язаний на рівні законів України інформувати депутата місцевої ради про такі факти чи обставини.

Отже, ця норма жодним чином не може бути реалізована на практиці та не створює жодних правових наслідків для інших суб'єктів правозастосування, а тому її рекомендується вилучити.

7.3. У пункті 2 вирішальної частини проєкта рішення міської ради пропонується зазначити таке: “Визнати рішення Київської міської ради від 13.07.2006 N 29/28 "Про положення про помічника-консультанта депутата Київської міської ради" визнати таким, що втратило чинність”.

Враховуючи подвійне застосування в одному реченні одного слова - визнати, пропонується привести його до вимог щодо граматико-синтаксичного оформлення тексту.

Висновок:

Враховуючи все вищевикладене, особливості регулювання питань діяльності депутатів міської ради та їх помічників-консультантів, компетенції міських рад вбачається, що проєкт рішення “Про затвердження Положення про помічника-консультанта депутата Київської міської ради” містить корупційні ризики та не повинен прийматись міською радою без додаткового доопрацювання і врахування наданих рекомендацій.

ЧЕК-ЛИСТ

проведення антикорупційної експертизи проєктів нормативно-правових

№	Корупціогенні фактори (фактори визнаються корупціогенними, якщо вони можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією)	Підтвердження
	<i>Корупціогенні фактори, які вказують на неправильне визначення повноважень суб'єктів правозастосування</i>	Так ☒ _____ Ні _____
1.1.	надмірні дискреційні повноваження	Так ☒ _____ Ні _____
1.2.	дублювання повноважень	Так ☒ _____ Ні _____
1.3.	регулювання питань місцевого значення актами неналежного суб'єкта нормотворення	Так _____ Ні _____
1.4.	необґрунтоване делегування повноважень	Так _____ Ні _____
1.5.	відсутність чи недосконалість процедури вирішення конфлікту інтересів;	Так _____ Ні _____
1.6.	необґрунтоване регулювання питань місцевого значення	Так _____ Ні _____
1.7.	нечітке визначення завдань, форм та відповідальності владного суб'єкта	Так ☒ _____ Ні _____
	<i>Корупціогенні фактори, які вказують на недоліки публічних процедур</i>	Так _____ Ні _____
2.1.	нечітка регламентація прав, обов'язків та відповідальності юридичних та фізичних осіб під час здійснення публічних процедур	Так _____ Ні _____
2.2.	створення надмірних обтяжень чи штучних перешкод для отримувачів адміністративних послуг або сервісів ОМС	Так _____ Ні _____
2.3.	дискримінація або надання необґрунтованих привілеїв (фаворитизм) при здійсненні публічних процедур	Так _____ Ні _____
	<i>Корупціогенні фактори у сфері регулювання внутрішньої діяльності ОМС</i>	Так _____ Ні _____

3.1.	недотримання принципу прозорості та відкритості у діяльності суб'єкта правозастосування	Так _____ Ні _____
3.2.	відсутність чи недоліки процедур добору (конкурсу) на керівні посади у відповідному суб'єкті правозастосування	Так _____ Ні _____
3.3.	недоліки регулювання підстав і процедури звільнення з керівних посад у відповідному суб'єкті правозастосування	Так _____ Ні _____
	<i>Корупціогенні фактори у сфері регулювання бюджетних правовідносин</i>	Так _____ Ні _____
4.1.	недотримання порядку формування місцевого бюджету	Так _____ Ні _____
4.2.	ігнорування (неефективне використання) механізмів публічних процедур під час бюджетного процесу	Так _____ Ні _____
4.3.	закладення в проєкт рішення про місцевий бюджет статті витрат на функції, не властиві ОМС, та/або об'єкти, які не перебувають у власності територіальної громади	Так _____ Ні _____
4.4.	ігнорування (неефективне використання) механізмів внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту при розпорядженні бюджетними коштами	Так _____ Ні _____
	<i>Інші корупціогенні фактори</i>	Так ___X___ Ні _____
5.1.	юридична колізія	Так ___X___ Ні _____
5.2.	прогалина	Так ___X___ Ні _____
5.3.	необґрунтоване використання оціночних понять	Так ___X___ Ні _____
5.4.	недотримання інших правил нормопроектувальної техніки	Так _____ Ні _____